

Villreinutvalet for Nordfjella

Kalvetelling fra bakken med videokamera 2009

Kamera: Sony DCR-HC37

Ansvarlig for filming : Øystein Flaget

Ansvarlig for optelling: Eigil Reimers

Tellemetodikk: Talt opp på tv-skjerm

Resultat

Sør for riksveg 50

Flokk	Dato	Lokalitet	Kart ref	S 2år + som har kalva	S 2år + som ikke har kalva	U	K	B 2 år +	Tot telte dyr
1, klypp 1	9/6	Rausmesdalen	115-400	34	0	5	34	0	73
1, klypp 2	9/6	Rausmesdalen	115-400	114	10	44	84	0	252
1, klypp 3	9/6	Rausmesdalen	115-400	24	2	6	18	0	50
1, klypp 4	9/6	Rausmesdalen	115-400	149	8	39	120	0	316
1, klypp 5	9/6	Rausmesdalen	115-400	73	10	50	58	1	192
1, klypp 6	9/6	Rausmesdalen	115-400	136	15	71	95	3	320
<i>SUM</i>	<i>9/6</i>	<i>Rausmesdalen</i>	<i>115-400</i>	<i>530</i>	<i>45</i>	<i>215</i>	<i>409</i>	<i>4</i>	<i>1203</i>

Nord for riksveg 50

Flokk	Dato	Lokalitet	Kart ref	S 2 år + som har kalva	S 2 år + som ikkje har kalva	U	K	B 2 år +	Tot
1, klypp 1	16/6	Stavedalen	370-605	11	0	3	11	0	25
1, klypp 2	16/6	Stavedalen	370-605	150	21	42	110	7	330
<i>SUM</i>	<i>16/6</i>	<i>Stavedalen</i>	<i>370-605</i>	<i>161</i>	<i>21</i>	<i>45</i>	<i>121</i>	<i>7</i>	<i>355</i>

Kalv per 100 S 2 år+ som har kalva, sør for rv 50 : 77,1% (51,7% pr 100S/U)

Kalv per 100 S 2 år+ som har kalva, nord for rv 50: 75,2% (53,3% pr 100S/U)

Prosent simler 2 år+ som ikkje har kalva sør for rv 50 : 7,8%

Prosent simler 2 år+ som ikkje har kalva nord for rv 50 : 11,5%

Kalvedødelighet fra kalving fram til første halvdel av juni:

Sør for rv 50 : 22,9%

Nord for rv 50 : 24,8%

Strukturteilinga hausten 2009 viste ein simleandel på 42,7%. Minimumstellinga i mars 2009 var på 2048 (+ 164 sør for bergensbanen) dyr. Beregna total kalvetilvekst i heile stamma, ut ifra dessa tala, blir da 612 (medregna sør for banen = 662) kalvar.

Kommentar:

Andel kalv per 100 S 2 år+ som har kalva ser ut til og ligge på samme nivå som i andre områder der denna metodikken er brukt. Andel gjeldsimler ligg derimot litt høgt. I Nord Ottadal, Norefjell og Hardangervidda, i perioden

2005,2006 og 2007 låg denne på rundt 2%. I Rondane i samme periode låg denna på mellom 10 og 15% (E.Reimers, upublisert materiale).

Sør for riksveg 50 vart det talt opp 1203 dyr fordelt på 6 videoklipp. Størrelsen på flokken anslås og være rundt 600 dyr. Nord for riksveg 50 vart det talt opp 355 dyr fordelt på to videoklipp. Flokkstørrelsen her anslås til rundt 350.

Kommentar til flokkstruktur og rekruttering av kalv målt i fostringsflokkene i juni/juli (fra E.Reimers, upublisert materiale og (Reimers 2006)

Forvaltningen (Direktoratet for naturforvaltning, DN) i samarbeid med Norsk institutt for naturforskning (NINA) beregner kalvetilvekst i våre villreinområder på basis av flyfotografering av fostringsflokker sent i juni/begynnelsen av juli. Ettersom fostringsflokkene på denne tiden består av en varierende andel bukk 2 år+ og åringer av begge kjønn i tillegg til voksne simler (2 år+) med kalv, vil den beregnete kalvetilveksten variere, ikke nødvendigvis som følge av varierende kalvetilvekst, men på grunn av varierende kjønns og aldersstruktur (Reimers 2006).

Vi har valgt en alternativ tilnærming; videofilming fra bakken av fostringsflokkene i juni og bestemmelse av bukk 2 år+ (relativt enkelt å skille fra voksne simler og åringsbukk), åringer (begge kjønn; vanskelig å skille bukk og simle i denne alderskategorien) og simle 2 år+ med og uten kalv. Simler 2 år+ som har kalv ved fot, eller som har født kalv, men som har mistet kalven i perioden mellom kalving og videoopptaket, er kjennetegnet med 2-4 cm nye bastkledte gevirtupper. Det henger sammen med at simler som er drektige bærer fjorårsgeviret frem til rundt en uke etter kalving, og starter veksten av nytt gevir straks det gamle er felt. Simler som ikke er drektige eller som har abortert tidlig i drektighetsperioden, feller geviret i mars måned og starter ny gevirvekst rundt 2 måneder tidligere enn simler som bærer kalven frem til kalving. De ikke-drektige simlene går også under navn av gjeldsimler, og er i juni kjennetegnet ved velutviklede gevir gjerne 30-40 cm stanglengde.

Reimers E.2006. Wild reindeer calf recruitment variations; biology or methodology. Rangifer 26:7-14

Aurland, den 15.10.2009

Øystein Flaget